

Nr 236.

Av fröken **Öberg m. fl.**, om inrättande av ytterligare två vaktkonstapelsbefattningar vid fångvårdsanstalten å Härlanda.

Den 11 augusti 1951 avlämnade fångvårdsutredningen redogörelse och förslag beträffande personalbehovet vid fångvårdsanstalterna. Förslaget gick ut på att inom en sparsam personalram åstadkomma bästa möjliga fördelning och utnyttjande av befattningshavarna med hänsyn till varje anstalts klientel och andra speciella förhållanden. För att undvika ökning av den totala personaluppsättningen vid fångvårdsanstalterna har utredningen föreslagit införande av ett s. k. normaldagschema, enligt vilket de intagna skulle i större utsträckning än vad nu är fallet hållas i cell under fritid, såväl under vanliga arbetsdagar som vid veckohelgen.

Med utgångspunkt från att detta normaldagschema genomföres har utredningen för varje fångvårdsanstalt uppgjort tjänstgöringsschema för personalen och därefter uträknat personalbehovet.

Vad som i detta sammanhang tilldragit sig vår uppmärksamhet äro de beräkningar som gjorts beträffande fångvårdsanstalten å Härlanda i Göteborg. Utredningen har utgått från att anstalten har en vårdkapacitet av omkring 160 platser. Den av fångvårdsutredningen föreslagna förändringen beträffande personalsammansättningen innebar att antalet överkonstaplar ökades med en och antalet vaktkonstaplar minskades med fyra, alltså en nettominskning av personalen med tre befattningshavare.

Under andra huvudtiteln i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag (s. 81) har föreslagits, att med hänsyn till det stora antalet häktade vid anstalten reduceringen av antalet vaktkonstaplar skall stanna vid två.

Enligt vår mening kan icke heller en sådan minskning godtagas.

Till stöd för denna uppfattning må framhållas, att det blir vilseledande för bedömningen av personalbehovet, om man åberopar anstaltens vårdkapacitet — 160 platser — på sådant sätt, som om platsantalet skulle sammanfalla med antalet intagna. Det förhåller sig nämligen icke så. Anstalten mottar numera ett långt större antal intagna än beräknat. Under år 1951 har medelbeläggningen legat omkring 183, med kulmen i december 1951, då antalet intagna uppgick till 200. Någon minskning i denna höga medelbeläggning, som kan bemästras endast genom att låta två fångar dela en för en fånge avsedd cell, är icke att förvänta med hänsyn till den successiva ökning av brottsligheten, som tydligen pågår.

I nyssnämnda statsverksproposition (s. 79) anföres bl. a., att det föreslagna personalbesparande normaldagschemat i huvuddrag tillämpats försöksvis vid vissa anstalter, där de lokala förhållandena varit gynnsamma därför. Härmed avses tydligen bl. a. härlandaanstalten, där man kommit närmare normaldagschemats ordning än vid någon annan anstalt. Om man åberopar införandet av normaldagschemat vid Härlandaanstalten såsom skäl för personalindragningar, kan med fog invändas, att övergången till normaldagschema icke innebär någon nämnvärd lättnad i personalens arbetsförhållanden. Slutsatsen blir, att den personal som nu finnes måste bibehållas vid oförändrad storlek.

Härför talar också ett annat faktum, som i längden icke får förbises, nämligen att underbemanning vid fångvårdsanstalterna medför synnerliga vanskligheter för fångvårdspersonalens arbete. Så är förhållandet vid det överbelagda fängelset å Härlanda. Ingen som haft tillfälle att taga del av tjänstgöringsförhållandena på platsen lär på allvar vilja bestrida, att vad som begäres av personalen ligger utöver det rimliga måttet. Följden har blivit sjukledigheter och olust, den senare orsakad bl. a. därav att personalen icke har tid att, som den önskade, träda i personlig förbindelse med fångarna. Bevaknings- och andra rutinangelägenheter kräva hela deras tid. Om personalen skulle ytterligare reduceras, bli förhållandena olidliga.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att anslaget till Fångvårdsanstalterna: Avlöningar måtte för budgetåret 1952/53 höjas med belopp motsvarande avlöningar till ytterligare två vaktkonstaplar vid fångvårdsanstalten å Härlanda.

Stockholm i januari 1952.

Märta Öberg.

*C. P. Olsson,
Mellerud.*

*Olof Nilsson,
Göteborg.*

Carl Lindberg.

Brita Elmén.